

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/61/2021
Identifikačné číslo spisu:	1518010021
Dátum vydania rozhodnutia:	17.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1518010021.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obvineného W. H. Í. M. Z., pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 17. marca 2022 v Bratislave dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Trestného poriadku

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v § 44, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku

v p r o s p e c h

obvineného.

II. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku sa vyslovuje, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v § 42 ods. 1 Trestného zákona

v n e p r o s p e c h

obvineného W. H..

III. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e s a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020 v celom rozsahu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

IV. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa Krajskému súdu v Bratislave p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) z 11. júna 2020, sp. zn. 3T/2/2018 bol obvinený W. H. uznaný za vinného z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“), na tom skutkovom základe, že

dňa 11. augusta 2017 v čase asi 23.05 hod. v Bratislave na N. ceste počas kontroly hliadky PZ prechovával u seba 1 ks malý priesvitný igelitový sáčok s tlakovým uzáverom s nápisom „K.“ s obsahom bielej kryštalickej látky a 1 ks papierovú skladačku s obsahom bielej kryštalickej látky, o ktorých sa vyjadril, že ide o drogy, ktoré má pre vlastnú potrebu, a ktoré následne dobrovoľne vydal hliadke PZ, kde na základe znaleckého posudku vypracovaného Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru pod č. p. PPZ-KEU-BA-EXP-2017/9873 bolo zistené, že predložené plastové vrečko s tlakovým uzáverom „K.“ obsahovalo 280 mg voľne vysypaného dimetylsulfónu s prímiesou metamfetamínu, s priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamín 1,4 % hmotnostného obsahujúce 4 mg absolútneho metamfetamínu, čo vzhľadom na nízky obsah nepostačuje na prípravu bežnej jednotlivej dávky drogy a predložená papierová skladačka obsahovala kryštalický materiál bielej farby s hmotnosťou 103 mg a priemernou koncentráciou účinnej látky metamfetamín 13,9 % hmotnostného, obsahujúce 14 mg absolútneho metamfetamínu, ktoré je spôsobilé po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, čo považuje KEÚ PZ za jednu bežnú jednotlivú dávku drogy, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok.

Za to bol obvinenému podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere jedného roka, na ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranné protitoxikomanické liečenie, ktoré v zmysle § 74 ods. 1 Tr. zák. vykoná ambulantnou formou.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, právoplatného 19. júla 2018, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal obvinený čo do výroku o vine a treste v zákonom stanovenej lehote odvolanie, a to písomným podaním, spísaným prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Erika Magála (doručeným prvostupňového súdu 26. júna 2020, č. l. 308 - 309 súdnej časti spisu). Obvinený následne predmetné odvolanie argumentačne doplnil podaním, spísaným prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Erika Magála (doručeným prvostupňového súdu 10. júla 2020, č. l. 341 - 343 súdnej časti spisu).

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) o odvolaní obvineného rozhodol na verejnom zasadnutí rozsudkom z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020 takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o

treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a § 44 Tr. zák. u obvineného W. H. upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, právoplatnému dňa 19. júla 2018, na základe ktorého mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Dňa 4. augusta 2021 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložené dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka“ alebo „dovolateľka“) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020 (doručené prvostupňovému súdu 3. júna 2021, č. l. 382 - 386 súdnej časti spisu). Ako dovolacie dôvody pritom ministerka označila dôvody uvedené pod písm. h) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa) a písm. i) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

V rámci dovolacej argumentácie poukázala na skutočnosť, že obvinený bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, právoplatným 19. júla 2018, uznaný vinným z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe spáchanom 10. apríla 2018, za čo mu okresný súd podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní tri mesiace, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, pričom mu zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Predmetný trestný rozkaz bol obvinenému doručený dňa 19. júla 2018.

Zároveň, citujúc príslušné zákonné ustanovenia uviedla, že Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/2/2018 ukladal trest podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. v rozpätí od jedného do troch rokov, pričom ho uložil na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere jeden rok. Krajský súd v dovolaní napadnutom rozsudku upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k vyššie špecifikovanému trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov.

Zdôraznila, že postavenie obvineného k súhrnnému trestu a k úhrnnému trestu musí byť zásadne rovnaké. Súhrnný trest nemôže byť miernejší ani prísnejší, ako mohol byť úhrnný trest uložený za tie isté trestné činy toho istého páchatela. Pri súhrnnom treste musí byť páchatel v rovnakej situácii, ako v prípade úhrnného trestu, t. j. akoby sa o všetkých spáchaných trestných činoch rozhodovalo v jednom konaní. Súhrnný trest je iná forma úhrnného trestu, pričom cieľom ustanovenia o súhrnnom treste je dosiahnuť, aby súhrnný trest tvoril jednotu, akoby išlo o úhrnný trest.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 11. júna 2020, sp. zn. 3T/2/2018 bol obvinený uznaný vinným z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., ktorým sa trestá odňatím slobody až na tri roky. Ak by súd ukladal obvinenému za tento trestný čin ako aj prečin podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. vo veci sp. zn. 2T/48/2018 úhrnný trest odňatia slobody, musel by ho uložiť v trvaní najmenej jeden rok, čo je dolná hranica trestnej sadzby pri prevahe priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. m), písm. h) Tr. zák. Preto takýto trest ako súhrnný sa ukladá v rozpätí sadzby od jedného do troch rokov a potom upustenie od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák. neprichádza do úvahy.

Na základe uvedeného ministerka konštatovala, že krajský súd vo svojom rozhodnutí z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020 pochybil, keď upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2T/48/2018, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace. Uvedený trest je uložený mimo zákonnej trestnej sadzby, t. j. jeden až tri roky vzhľadom na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi.

Zároveň poukázala na skutočnosť, že podmienky na uloženie súhrnného trestu boli dané aj vo vzťahu k odsúdeniu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018, právoplatným 2. júna 2020 (doručeným obvinenému 12. júla 2018), ktorým bol obvinený uznaný vinným z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe spáchanom v priebehu mesiaca júl 2016. Obvinenému za to okresný súd podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere štyri mesiace, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Vzhľadom na dátum spáchania trestného činu v priebehu mesiaca júl 2016 vo veci Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 1T/71/2018 (trestný rozkaz doručený obvinenému 12. júla 2018), skutkom spáchaným 11. augusta 2017 vo veci Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/2/2018 (rozsudok vyhlásený 11. júna 2020) a skutkom spáchaným 10. apríla 2018 vo veci Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2T/48/2018 (trestný rozkaz doručený obvinenému 19. júla 2018), je potrebné konštatovať, že ide o zbiehajúcu sa trestnú činnosť, pri ktorej bolo treba ukladať obvinenému súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák.

Záverom uviedla, že správne uloženie súhrnného trestu v konaní Okresného súdu Bratislava V pod sp. zn. 3T/2/2018 bude mať zásadný vplyv na postavenie obvineného v zmysle podmienky vyplývajúcej z § 371 ods. 5 Tr. por.

Na základe týchto skutočností ministerka navrhla, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020 bol vo výroku o treste porušený zákon v § 44, § 38 ods. 4 Tr. zák. v prospech obvineného W. H. a v § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jeho neprospech, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. rozsudok krajského súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušenú časť rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Po postupe v zmysle ustanovenia § 376 Tr. por. sa k dovolaniu ministerky vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „prokurátor“) podaním z 29. júna 2021 (doručeným prvostupňovému súdu 29. júna 2021, č. l. 394 - 395 súdnej časti spisu), v ktorom uviedol, že predmetné dovolanie považuje za dôvodné, pretože napadnutým rozhodnutím krajského súdu bol vo výroku o treste v § 38 ods. 4 Tr. zák., § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 44 Tr. zák., § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. porušený zákon, a to v prospech aj v neprospech obvineného. Prokurátor sa stotožňuje s názorom dovolateľky a má za to, že v danom prípade sú splnené podmienky na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Tr. por.

Vo vyjadrení prokurátor v zásade zopakoval argumentáciu ministerky obsiahnutú v podanom dovolaní, uvádzajúc, že porušenie zákona v prospech obvineného vidí v tom, že krajský súd rozsudkom z 9. decembra 2020, sp. zn. 2To/82/2020 podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 11. júna 2020, sp. zn. 3T/2/2018 vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a § 44 Tr. zák. u obvineného upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018 sp. zn. 2T/48/2018, právoplatného dňa 19. júla 2018, na základe ktorého mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák.

V kontexte dovolacej argumentácie vyjadril súhlas s názorom ministerky, že za dostatočný nemožno považovať trest uložený skorším rozsudkom, ktorý by súd pokiaľ ide o druh a výmeru, nemohol uložiť za situácie, keby rozhodoval v spoločnom konaní o zbiehajúcich sa trestných činoch. Z uvedeného dôvodu krajský súd pochybil, keď upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov. Tento trest je uložený mimo zákonnej trestnej sadzby, t. j.

rok až tri roky vzhľadom na prevažujúci pomer príťažujúcich okolností.

K tvrdeniu ministerky, že podmienky pre uloženie súhrnného trestu boli dané aj vo vzťahu k odsúdeniu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018 uviedol, že táto skutočnosť v pôvodnom konaní na okresnom súde nevyplývala, nakoľko predmetné odsúdenie sa nenachádzalo v odpise Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Napriek uvedenému prokurátor vyjadril súhlas aj s týmto argumentom dovolateľky.

Vzhľadom na vyššie uvedené, považujúc námietky prezentované ministerkou za dôvodné, prokurátor navrhol dovolaniu vyhovieť.

K dovolaniu ministerky sa vyjadril aj obvinený W. H. podaním, spísaným prostredníctvom obhajcu JUDr. Mateja Mularčíka (doručeným prvostupňovému súdu 21. júla 2021, č. l. 396 - 400 súdnej časti spisu), v ktorom uviedol, že z dikcie § 44 Tr. zák. nevyplýva, že by bol postup krajského súdu nesprávny, pričom poukázal na skutočnosť, že úvahy, ktorými sa spravuje dovolateľka a prokurátor vo svojom vyjadrení k dovolaniu vyplývajú iba z komentárov k Trestnému zákonu.

Obvinený zrekapituloval doterajší priebeh konania na prvostupňovom a odvolacom súde. Poukázal na skutočnosť, že pôvodne bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 3. júla 2018, sp. zn. 3T/2/2018 podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby. Na základe odvolania prokurátora krajský súd predmetné rozhodnutie zrušil a vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

V kontexte rozhodnutia okresného súdu z 11. júna 2020, sp. zn. 3T/2/2018, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. uviedol, že okresný súd ho odsúdil bez vykonania iných dôkazov na tom istom skutkovom základe, ako ho predošlým rozsudkom oslobodil spod obžaloby. Namietal, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu je zmätočné a poukazuje na rozpory vo vykonanom dokazovaní, ako aj skutočnosť, že krajský súd nie je oprávnený zaviazat' okresný súd v otázke uznania viny. Z uvedeného dôvodu považuje dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu za spravodlivý a najvyššiemu súdu navrhol, aby dovolanie ministerky podľa § 392 Tr. por. zamietol.

K predmetným vyjadreniam sa už žiadna zo strán ďalej nevyjadrila.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) v spojení s písm. a) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. por.). Najvyšší súd zároveň dospel k záveru o opodstatnenosti dovolacích námietok ministerky, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Najvyšší súd rozhodoval vo veci v senáte 5 T, ktorému bola vec pridelená (pôvodné zloženie senátu 5 T je JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft), avšak so zastupujúcim sudcom JUDr. Martinom Bargelom (sudca zastupujúceho senátu 1 T), ktorý na základe čl. XVI ods. 4 a čl. X ods. 5 Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2022 v aktuálnom znení (ide o vec s koncovým číslom 1) nahradil člena senátu JUDr. Petra Štífta, ktorý bol z rozhodovania vylúčený podľa § 31 ods. 4 Tr. por. z dôvodu, že rozhodoval v danej veci ako člen senátu na Krajskom súde v Bratislave.

Úvodom rozhodnutia o dovolaní je nutné vo všeobecnosti zdôrazniť, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, keď nielen z označenia tohto opravného prostriedku, ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Pokiaľ ide o otázku viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

A napokon sa žiada zdôrazniť, že dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, resp. skutkovými závermi, ktoré vo veci urobili súd prvého a druhého stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Tr. por. Dovolací súd skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Pokiaľ ide o samotnú dovoláciu argumentáciu ministerky, ťažisko tejto tvorila námietka, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky pre upustenie od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018 sp. zn. 2T/48/2018, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace.

Z obsahu predloženého spisového materiálu má najvyšší súd za preukázané, že obvinený bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, právoplatným 19. júla 2018, uznaný za vinného z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. (skutku sa dopustil 10. apríla 2018), za čo mu okresný súd podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní tri mesiace, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, pričom mu zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Predmetný trestný rozkaz bol obvinenému doručený dňa 19. júla 2018.

V prejednávanej veci bol obvinený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 11. júna 2020, sp. zn. 3T/2/2018 uznaný za vinného z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. Súd ukladal obvinenému podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest v rozpätí od jedného do troch rokov, pričom ho uložil na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere jeden rok. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. okresný súd zároveň zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, právoplatného 19. júla 2018.

Krajský súd následne dovolaním napadnutým rozsudkom upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k vyššie špecifikovanému trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere troch mesiacov.

Z obsahu podaného dovolania, rovnako, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že v danom prípade nebola sporná skutočnosť, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, právoplatného 19. júla 2018 (podmienky pre uloženie súhrnného trestu boli

splnené aj vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018, čomu sa bude najvyšší súd v podrobnostiach venovať v ďalšej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia). Naproti tomu, jadro dovolacej argumentácie ministerky tvorili námietky smerujúce k spochybneniu splnenia podmienok pre upustenie od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k vyššie špecifikovanému trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V.

Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 44 Tr. zák., súd je oprávnený od uloženia súhrnného trestu upustiť v prípade, ak sú splnené formálne podmienky na jeho uloženie ustanovené v § 42 citovaného zákona, pričom zároveň pokladá trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. Za dostatočný však nemožno považovať trest uložený skorším rozsudkom, ktorý by súd pokiaľ ide o druh a výmeru, nemohol uložiť za situácie, keby rozhodoval v spoločnom konaní o zbíhajúcich sa trestných činoch (R 39/1971).

Zároveň je potrebné podotknúť, že pri upustení od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák. platia všeobecné zásady ukladania trestov pokiaľ ide o výmeru trestu (§ 34 Tr. zák.), pričom je predovšetkým nutné prihliadnuť na povahu a závažnosť prejednávanej, ako aj predchádzajúcej trestnej činnosti, pomery páchatel'a a možnosti jeho nápravy, a to aj s ohľadom na skutočnosť, ak doposiaľ vykonaný trest uložený predchádzajúcim rozhodnutím, plní svoj účel.

Najvyšší súd sa stotožňuje s argumentáciou dovolateľky v tom smere, že postavenie obvineného v prípade súhrnného a úhrnného trestu by malo byť v zásade rovnaké. Inými slovami povedané, pri ukladaní súhrnného trestu by mal byť obvinený v rovnakom postavení z hľadiska „prísnosti“ trestu, ako v prípade, keby sa o všetkých trestných činoch spáchaných obvineným vo viacčinnom súbehu rozhodovalo v jednom konaní a bol mu za ne ukladaný súhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zák.

Ako bolo vyššie uvedené, v prejednávanej veci okresný súd uznal obvineného za vinného z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., za ktorý Trestný zákon ustanovuje trestnú sadzbu až na tri roky. V prípade, keby súd ukladal obvinenému za tento trestný čin, ako aj prečin podľa § 171 ods. 1 Tr. zák. vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2T/48/2018 úhrnný trest odňatia slobody, ukladal by ho z dôvodu prevahy priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. m), písm. h) Tr. zák. v rozmedzí od jedného do troch rokov, čiže v rovnakej trestnej sadzbe, ako v prípade ukladania súhrnného trestu. Z uvedeného podľa názoru najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva (zohľadniac skutočnosť, že dostatočný nemožno považovať trest uložený skorším trestným rozkazom, ktorý by súd pokiaľ ide o druh a výmeru, nemohol uložiť za situácie, keby ukladal úhrnný trest za tie isté trestné činy toho istého páchatel'a), že upustenie od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák. vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018 sp. zn. 2T/48/2018 v danom prípade neprichádza do úvahy.

Vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanej veci mal byť obvinenému ukladaný trest odňatia slobody v rozmedzí sadzby od jedného do troch rokov (s prihliadnutím na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností), rozhodnutím krajského súdu, ktorým upustil od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere tri mesiace, považujúc tento trest za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a, došlo k porušeniu pravidiel o trestaní viacčinného súbehu. Takýto trest je potrebné považovať za uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá v danom prípade bola, ako už bolo vyššie zdôraznené, z dôvodu prevahy pomeru priťažujúcich okolností v rozmedzí jeden rok až tri roky.

Z uvedeného dôvodu najvyšší súd konštatuje, že postupom krajského súdu, ktorý v danej veci upustil od uloženia súhrnného trestu (vo vzťahu k odsúdeniu vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2T/48/2018), hoci na takéto upustenie neboli splnené zákonné podmienky, bol porušený zákon v prospech obvineného, pričom toto porušenie zásadným spôsobom ovplyvnilo jeho postavenie (§ 371 ods. 5 Tr. por.).

Najvyšší súd sa zároveň stotožnil s dovolacou argumentáciou ministerky aj v tom smere, že zákonné podmienky pre uloženie súhrnného trestu boli v danom prípade splnené aj vo vzťahu k odsúdeniu obvineného trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018, právoplatným 2. júna 2020 (doručeným obvinenému 12. júla 2018), ktorým bol obvinený uznaný za vinného z prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. (skutok spáchaný v priebehu mesiaca júl 2016). Obvinenému za to okresný súd podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere štyri mesiace, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

S prihliadnutím na vecný obsah prezentovanej námietky, najvyšší súd konštatuje, že táto je potenciálne subsumovateľná pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V nadväznosti na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Čo sa týka predmetného dovolacieho dôvodu, tak z jeho znenia, ako aj z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinstančné. Dovolací súd je tak viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

V dôsledku uvedeného iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno potom vyvodzovať predmetný dovolací dôvod. Ten je totiž daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. teda vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie, napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod., i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák.

Ako bolo vyššie uvedené, dovolací súd podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. námietku ministerky týkajúcu sa neuloženia súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. vo vzťahu k celej zbierajúcej sa trestnej činnosti obvineného (konkrétne namietajúc, že podmienky pre uloženie súhrnného trestu boli dané aj vo vzťahu k odsúdeniu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018).

Vo všeobecnosti sa vo vzťahu k súhrnného trestu žiada uviesť, že súd pristúpi k jeho uloženiu iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchatel bol za časť retrospektívne sa zbierajúcej trestnej činnosti odsúdený, a ak možno na takéto odsúdenie prihliadať. Súď teda páchatela odsudzuje za trestný

čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok (resp. trestný rozkaz, ktorý má rovnakú povahu, ako odsudzujúci rozsudok) za iný jeho trestný čin, pričom zároveň platí, že skorší odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin páchatelia musí byť právoplatný. Súhrnný trest je pre páchatelia priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Preto možno súhrnný trest uložiť len vtedy ak medzi týmito trestnými činmi existuje viacčinný súbeh.

Najvyšší súd považuje za podstatné taktiež zdôrazniť, že odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák. rozumie prvý odsudzujúci rozsudok za iný trestný čin, bez ohľadu na to, že v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ sa toto opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením páchatelia. Rovnakú povahu ako odsudzujúci rozsudok má aj trestný rozkaz, pričom účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému.

V súvislosti s vyhodnotením splnenia podmienok pre uloženie súhrnného trestu v danom prípade považuje najvyšší súd za podstatné poukázať na časový sled, resp. časovú os páchania trestnej činnosti obvineným, z ktorej jednoznačne vyplýva, že v prípade skutku spáchaného v priebehu mesiaca júl 2016 vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 1T/71/2018 (trestný rozkaz doručený obvinenému 12. júla 2018), skutku spáchaného 11. augusta 2017 vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3T/2/2018 (rozsudok vyhlásený 11. júna 2020) a skutku spáchaného 10. apríla 2018 vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2T/48/2018 (trestný rozkaz doručený obvinenému 19. júla 2018), ide o zbiehajúcu sa trestnú činnosť, pričom deliaci medzník pretrhávajúci viacčinný súbeh v danom prípade predstavuje trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018 (doručený obvinenému 12. júla 2018).

Najvyšší súd pritom zdôrazňuje, že vzhľadom na skutočnosť, že v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2T/48/2018 súd odsudzoval obvineného za trestný čin, ktorý spáchal v apríli 2018, t. j. predtým, ako bol obvinenému doručený trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018 (trestný rozkaz doručený obvinenému 12. júla 2018), ktorým bol uznaný za vinného za iný jeho trestný čin (skutok z júla 2016), podmienky pre uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018, boli splnené už v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2T/48/2018. Z uvedeného dôvodu mal už Okresný súd Bratislava V po nadobudnutí právoplatnosti trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018 tento zrušiť vo výroku o treste a uložiť obvinenému súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. K takémuto postupu však v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2T/48/2018 nedošlo, pričom na predmetnú skutočnosť nijakým spôsobom nereflektovali ani súdy konajúce v prejednávanej veci.

S prihliadnutím na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že okresný súd, rovnako ako súd odvolací postupovali nesprávne, keď v danom prípade nezohľadnili aj existenciu vyššie špecifikovaného trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II. Takýto postup možno jednoznačne vykladať v neprospech obvineného, kedy bezpochyby došlo k naplneniu podmienky existencie zásadného vplyvu na postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Tr. por.).

Z uvedeného dôvodu bude preto potrebné, aby krajský súd rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a obvinenému uložil súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. tak vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 19. júla 2018, sp. zn. 2T/48/2018, ako aj vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava II z 9. júla 2018, sp. zn. 1T/71/2018.

Na podklade vyššie prezentovaných úvah dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade boli naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h) a i) Tr. por., a preto vyslovil porušenie zákona tak v prospech, ako aj v neprospech obvineného W. H. a napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej

došlo zrušením, stratili podklad, zrušil, pričom v ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu vec opätovne prejednať a rozhodnúť tak, aby uložený trest zodpovedal dotknutým ustanoveniam Trestného zákona.

Tento rozsudok bolo prijatý v pomere 3:0.

Poučenie:

